

Datum
2023-11-06

Diariernr
KST 2023/252

Ert datum
2023-07-07

Ert diariernr
S2023/02226

Socialdepartementet

Promemorian Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn (Ds 2023:15)

Utifrån de intressen som kammarrätten närmast ska bevaka har domstolen följande synpunkter.

De förslag som lämnas i promemorian innebär bl.a. en viss ökad anmälnings- skyldighet, att en barnakt kommer att skapas i fler fall, utvidgade möjligheter – och i vissa fall en skyldighet – för socialnämnden att hämta in uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren samt en avsevärt förlängd gallringstid för många handlingar som ingår i en barnakt. Kammarrätten anser att det är sannolikt att förslagen, om de genomförs, kommer att medföra fler ärenden om utlämnande av allmänna handlingar. I bevarade akter och handlingar kommer det finnas många känsliga uppgifter som rör andra personer än den som ärendet främst berör. Den sekretess som, särskilt i avslutade ärenden, gäller till skydd för tredje man kommer sannolikt att innebära att handlingarna i begärda akter i många fall endast delvis kan lämnas ut. Eftersom en myndighets beslut att helt eller delvis avslå en begäran om att få ut allmänna handlingar överklagas till kammarrätt kommer förslagen troligen att leda till en ökad målinströmning till kammarrätterna. I promemorian saknas dock helt en analys av vilka konsekvenser förslagen får för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det är viktigt att frågan analyseras och att domstolarna får de ytterligare resurser som behövs om kostnaderna ökar.

Kammarrätten anser att syftet med de åtgärder som föreslås, att förebygga brott och värna barns skydd, väger tungt men bedömer att det kan behöva övervägas ytterligare om varje föreslagen åtgärd är proportionerlig. Detta gäller särskilt förslaget om att socialnämnden i vissa fall som huvudregel ska ha skyldighet att hämta in uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren. Uppgifterna i registren bedöms generellt som extra känsliga och sekretessskyddet sänks när

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00

E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Internet: www.kammarrattenistockholm.domstol.se

uppgifterna lämnar belastningsregistret, där absolut sekretess gäller. Vidare kommer inhämtade uppgifter i många fall att bevaras under mycket lång tid om gallringstiden förlängs i enlighet med förslaget. Kammarrätten ställer sig positiv till att socialnämnderna ges ökade möjligheter att hämta in uppgifter ur registren, men anser att det bör övervägas om inte syftet kan uppnås genom en reglering som innebär att utdrag hämtas in när det efter en bedömning anses behövas.

I förslaget till 11 kap. 2 a § socialtjänstlagen (2001:453) anges att socialnämnden ska inhämta uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren avseende barnet samt närstående till barnet som är över 15 år och som barnet bor tillsammans med. Eftersom det i registren i princip bara finns uppgifter om personer över 15 år anser kammarrätten att lagtexten bör få en något annorlunda utformning för att göra det tydligt att socialnämnden inte hos Polismyndigheten ska begära uppgifter om barnet i de fall han eller hon är under 15 år.

Den föreslagna bestämmelsen i 40 kap. 7 d § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) har en utformning som skiljer sig från andra bestämmelser med omvänt skaderekvisit eftersom detta inte anges förrän i bestämmelsens andra stycke. För att upprätthålla stringens i lagstiftningen anser kammarrätten att det bör övervägas att utforma bestämmelsen i enlighet med andra liknande bestämmelser i lagen.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättsrådet Anette Briheim Fällman. Föredragande har varit tf. assessorn Sara Westberg.

Anette Briheim Fällman

Sara Westberg

Kopia till

Övriga kammarrätter
Hovrätterna
Förvaltningsrätterna under Kammarrätten i Stockholm
Justitiedepartementet, expeditionschefen och enheten DÅ
Domstolsverket
Kammarrättens intranät
Tidningarnas telegrambyrå